

France Kunstelj | Jesenska burja

Markovčevi so bili tisto popoldne na Podgozdu v krompirju. »Zato je letine skorajda ne pomnim.« Tako je rekel oče sam pri sebi že v drugo, ko je postal na zratih in se razgledoval po dolgih lehah. Da bi bile vse njegove! Pa niso. Samo dve: ena je že prazna, nekaj orumenelih sončnic štrli samotno ob razoru, druga bo pa vsak čas, še enajst vrstá je ostalo za jutri. No, krompirja letos ne bodo lačni. Turščica na Popotnicah tudi dobro kaže. Vse po božjem žegnu. Samo on, Markovec, s to krevsasto nogo ne. Se je nadejal, da mu jo bodo v bolnišnici kaj zboljšali. Pa ravno narobe: od spomladi sem mu je čisto omrtvela. Dobro, da ima sina za sabo, kar prepisal mu bi, je ondan mislil. Pa zdaj še ne, ko se z ženitvijo nekaj maje...

Vtem je že Žan, njegov sin, pripodil z vozom po kolovozu izza smrečja. Ni še ustavil rjavca, ko mu je pogled ušel po lehi navzgor. Na oni konec, koder so se ženske sklanjale v prekopano zemljo, polnile škundre in stresale lepi beli sad v vreče, ki so na gosto stale pokoncu sredi lehe kakor veliki mejniki.

»Lahko bi že pobrale,« je siknil, ko je tik pred njimi obračal.

»Lahko, ko bi dal vsaki še dvoje rok,« ga je švrknila Pepa. S sestrom sta se zmeraj po malem dajala. Že kar iz navade. Ona mu ni ostala nobene dolžna in, če sta utihnila, je pripadlo zasluženje očetu ali materi, ker je morala poseči vmes. Tako za hudo sicer ni šlo. A zadnje čase — to so vsi opazili — je bil pa Žan nenavadno nasajen. Vsaka malenkost ga je zbodla, da bi najrajši udaril, kamor naj bi že padlo. Šušljali so, da je temu tisto pri Tomažetovi Geli vse krivo. Pa se niso motili.

»Sem te kaj vprašal?«

»Že spet,« se je vteknila mati in z jezo zavezala vrečo, češ, kaj si vendar ljudje mislijo, ko ju slišijo v večnem kregu. Stara dva se nista ne enkrat sporekla, mladi bi pa vse okoli obrnili. Ti svet ti salamenski!

Žan je kljub temu pikro priganjal, soseda, ki je bila v žernadi, bi najrajši zinila: kam za zlodja se mudi, saj...! Sonce je sicer pravkar utonilo za Planino, a tole malce krompirja bojo pa že pobrali pred nočjo, ni vrag. Flandrovi in Zamudikovi so tudi še v delu. In Marinčkovi pa Tomažetovi. Da, ti Tomažetovi so krompir že zdavnaj pokopali, zmeraj so prvi: pri košnji, mlačvi, setvi in žetvi. Danes že turščico krhajo. Janez, dekla pa kravar Jozelj. Starega ni. Gele tudi ne. Le kje je ostala? Menda pa spet pri onem...? Tako je mislil Žan, ko je počil z bičem in je rjavec potegnil poln voz, da je v kolesih stokajoče zaškripalo. Ženske so imele še svoje opravke: pospravljale so orodje, črepinje od južine in malice, si prevezovale spodrece in še vse mogoče stvari. Na voz ni marala no-

beni. Naj se, trma, sam vlači, so v mislih kazale na Žana, ki mu tudi ni bilo mar, da bi na kolovozu počakal. Včasih že, ko je prišla pomagat Gela, o, takrat pa!

Ko je izginil za ovinkom, ni priganjal konja, ki se mu je skoraj ustavil. Že popred je računal: s Tomažetovim katerim moram govoriti. Pa ni bilo nikogar tu skonc lehe. Zdaj pa — lej, kot nalašč, Janez jo maha dol po razoru.

»Jo misliš vso pobrati?«

»Nak, samo pol. Pridi slačit. Kako, da te ni nič okoli?« je Janez stresel vrhan prtovski koš, da se je turščica truščema vsula na voz.

»Nocoj?« Žan sam ni vedel, kdaj je rjavca ustavil. To je pa čutil, kako mu je švignilo mimo srca nekaj lepega, toplega. Kakor misel, polna novih doživetij. Popravil si je zvonasti klobuk, kot da bi hotel pokazati vedro čelo.

»Nocoj. Joškovcu sem rekel za harmoniko. Saj veš, Bečkajeve in Slugove ne strpe brez muzike. Da prideš!«

»Bom!« je rekel Žan bolj s srcem ko z usti. Pa v tem je že konj poskočil, ko je začutil oster udarec, in se pognal v dir.

Žan se je peljal na vozu, a bilo mu je, kot da kočira na grofovskem koleslju.

Drevi! Kako dolgo že ni bil pri Tomažetovih nič po vasi. Nocoj, oj, nocoj —! Ni ga pravi povabil. Sme že, a vse drugo bi bilo, ko bi rekla Gela, kot včasih, še lani: Da boš za gotovo prišel! Zdaj pa, odkar imajo tistega oficirja na kvartirju, zdaj je Gela zanj ko vsaktera druga, ko Pepa ali katera dekel. Nekam daleč se je umaknila. Pa kdo je kriv? Ali ne Žan sam? Ker se je tako ogiblje. Ondan toliko da jo je pozdravil. Saj lahko, ko mu pa take prihajajo na uho, da mu ni moči nikamor več. In v nedeljo se je tisti Ponkarjev Korel ustil: »Tak si le ob nevesto, Žanček!« Žana je pogrelo, mislili so že, da bo lopnil po fantinu. Pa ni. Zaradi ljudi ni. Drugič jo bo pa skupil, smrkovec, je zatrdno pribil, preden je tisto noč zaspal.

Mrak je že zlezel med hiše in bajte. Pastirji so gonili vriskajoč s paše, hlapci napajali na potoku, zadnji vozovi so pristokali težko obloženi v vas in se ustavljali na borjačih. Tako lepo prijetno je dišalo od vsepovsod, kamor si se obrnil: po krompirju, po prašičji frugi: pesi, korenju, repi in zeljnatem perju, po turščici. Po delu, bi bolje povedal, po delu, ki ga je bil poln dan tja do trde noči.

Markovčeva družina je že sedla k večerji.

Žan je izmikal oči, da bi ga kdo ne ujel in izdal skrivnost, ki mu je komaj uro popred tako nanagloma padla v dušo. Tako neizrečeno srečnega se že zlepa ni počutil. Morda mu bo pa le nocojšnji večer pregnal vso mračino, ki ga je do zdaj tako grozotno zasenčevala. Morda

se mu pa povrnejo ure, ko bo spet svobodno zadihal in zavriskal v tiho noč, da se bo razlegnilo do konca vasi in še delj.

»Pri Tomažetu bojo najbrž slačili,« je oče načel pogovor, ko je bilo kar mučno slišati samo žvenk žlic in skledičk.

Žan je čutil, da mu je udarilo srce trikrat bolj na moč. Vraga, kot bi oče vedel, kaj sta imela z Janezom. Ne, izdati se pa ne sme. Kar naj bojo vsi od kraja uverjeni, da Žan misli in dela, kot je mislil in delal do zdaj. Brez Tomažetovih. Četudi gre vsem narobe njegova svojeglavost, očetu mogoče še najbolj, kajti zidal je na sina, da bo pripeljal k hiši gruntarico, ki bo s svojo doto prestavila mejnike Markovičevini v prid. Tak zdaj je s tisto petično Tomažetko šlo po vodi. In to Markovca, tega ponosneža, boli, boli...

»Menda že,« je nadaljevala mati in pospravljala z mize, ko so že nehali z večerjo. Pepa je odnesla posode v kuhinjo pomivat. »Drugi teden bomo tudi pri nas. Naj se te dni še malo pozori.«

»Da mi je ne bojo kavke znesle. Flandrovo sem ogledal, je že čisto orobkana tik skonca,« si je oče preložil nogo, ki ga je začela trgati, da ga je zaskrbelo, kako bo ponoči, včeraj toliko da je za hipec začemel, pa ga je spet zdramilo, da je prečul do jutra.

Žan se je odkašljajal, da bi skrnil mučno zadrego. Pa ko je sprevidel, da bosta le sama oče in mati vlekla pogovor, se mu je dobro zdelo in samo tega je še čakal, da bodo odmolili, potlej bo pa rešen vsega. In na srečo se je mati spomnila, se pokrižala in molila zahvalo Stvarniku, ki je dal, da so jedli krompir v oblicah in popili tako sladko ječmenovo kavo. Žan se je potuhnil ko maček. Tako neznansko dobro se mu je zdelo, da ga ni imel nobeden za mar. Kot bi si mislili, da gre na pograd. Pepa, ki je v kuhinji ropotala s posodjem, še čutila ni, kdaj je nekdo zdrsnil skozi vežna vrata.

Šele zdaj je skušal zbrati misli, ki so se mu vse križem podile po glavi. Na stezi za sadovnjakom ga je zadržalo, da je postal, oslonivši se v plot. Doli pod njim je ždela vas, v hišah, razmetanih po dolini in še gor po rebri, so dremale medle luči. Nebo je bilo čez in čez oškropljeno s tisoč zvezdami, ki so mežikavale v temačni jasnini ko drobci zlata. Tisoč zvezd in še več, je obšlo fanta, meni pa samo ena sveti. Pa ne v nedosežnem nebu — tam za potokom, v Tomažetovi hiši... Dol čez Košace je potegnila burja. Drugikrat bi Žan uganaval: ostra brije, po slani diši. Tokrat pa ni. Srce je bilo polno blagih občutij. A vendar, spaka, na mah mu je začelo razbijati v prsah —: Ali naj se zares spusti v dolino, ali naj stopi med ljudi in pokaže nasmejan obraz, da bodo videli, jeziki jezikasti, kako se motijo v svojih marnjah...? Ne, tega ne sme, mu nekaj prišepetava v notranjosti. Da bi jim v obraz lagal? Kaj še! Šel bo, prisedel h Geli in o vsem se bosta pomenila, po povečerku bo

Joškovec raztegnil harmoniko, Žan bo prijel Gelo in se zavrtel z njo, da se bo vse zazibalo. Tako je bilo zmeraj, kadar so slačili pri Tomažetovih. Še leto obsorej. Da, tako bo tudi nocoj, Žan, kar prav tako bo...

Končno se je le pognal navzdol. Kakor junak, ki stoji pred usodnim dihom: ali — ali. Kar če, naj bo, saj grem lahko zadnjič. Tako ga je še begala mračna misel. Burja je pa še močneje potegnila čez Košace, da so veje nizkih jablan udarjale druga po drugi in si stepale prvo listje, ki je jezno trepetalo in potem onemoglo padalo na mehka tla.

»Ne!« je Žana zadržala nevidna sila, da ni zmogel niti koraka naprej. Postal je na podstenju Tomažetove hiše, ki se mu je tisti hip zazdela tako velika in mogočna ko kraljeva palača in on sam ko berač pred njenimi durmi. Ko berač, ki trka na usmiljena srca. In v gornjih prostorih, gori na ispi, kjer je včasih spala Gela in sestra Metka, ki se je poročila v hribe, z grunta na grunt, so rekli, tam se je zdaj vgnezdil tisti človek, ki je od bog ve kod prišel in meni tebi nič zastavil Žanu pot, da zdaj ne more speljati naprej, kar je naložil. Tisti oficir — prekleti —

Skozi široko vežno okno je pršel snop luči in obsvetljeval kos podstenja in dvorišča. Žan se je le splazil ob zidu. Srce mu je udarjalo nemirno. Kakor tat, ki vleče na uho vsak šum in pok, mu je blisnilo skoz misli. In zdaj si je še toliko predrznil, da se je pritihotapil tik do okna, počenil in pokukal skozi špranjo rjave zaves. Po celem životu ga je streslo za prvi hipec. Drobno oko mu je med družčino, ki se je drenjala v veži, ujelo njo — Gelo. Zraven Janeza je čepela na pručki. V tisti znani rdeči, zadaj zavezani ruti in s šopom kodrov ob sencih, ki so objemali droben obraz, tisti njen mili nasmeh, in oči, ah, njene oči, ti Geli moja, kako, da sva tako daleč narazen, ko sva tako blizu...

Roka je prišla za kljuko in Žan je kakor nezavedno vstopil.

»Sedi. Tukajle je še za enega prostor,« mu je Janez pripravil klopco in jo posadil kot nalašč čisto blizu Gele. Žan je čutil, da ga vse spremlja z očmi, kar zbadalo ga je, da bi najrajši ušel, od koder se je vzela, če bi se dala. Pa kljub temu je sedel. In še sladko ga je na mah obšlo, ko se je zavedel njene bližine. Saj prav tega si je želel, da bi bil zraven Gele.

V Tomažetovi hiši je bilo ko v živem panju. Saj se je natrpalo pol vasi. Pa deklet po dve na enega fanta.

»Pok, pok, zek, zek, zek...« je pošušljavalo v urnih rokah, ki so lomile trde štrclje, pulile mehke črno in rumeno zelene laske in trgale slačke, tri ali štiri pa pri vsakem češarku pustile, da so jih potem moški lahko povezovali in zlagali v kupe in križe. Če se je še tisto slačevje utrgalo, je češarek zletel v jerbas, sušil se ne bo na preklji pod skednjem ali kozolcem, ampak kakor za kaznen na diri.

»Letos bo pa večkrat v tednu peka, ko je tako lepo obrodila,« je pretrgala mučno tišino, ki jo je naredil Žanov prihod, Cuntovka, ki je

čepela v kotu na kupu slačevja. Nobene žernade ni pri Tomažetovih spustila. Pa so jo tudi radi zabarali, četudi je bila ženska klepetava, da jo je bilo včasih že vse od kraja sito.

»Bo,« je odgovoril oče Tomažè, ko je pravkar začel zlagati povezane češarke v nov križ. »Malinar ne bo poležkoval, bomo že poskrbeli.« Viden ponos ga je obšel ob vsaki besedi, ki je hvalila njegovo delo, delo največjega kmeta, gruntarja v vasi in soseski, kralja v deželi. Ta zavest mu je ležala globoko v duši, z njo se je zbudil, z njo je legel, z njo je gledal na vse svoje okolje, na družino, na sina in hčere, eno je že oddal, druga ga še skrbi, kaj bo z njo. Posebno zdaj, ko je te vojaščine vse polno tod okoli, tod...

»K vam bom prišla po hlebec, če bo treba iti,« je peljala pogovor naprej Bečkajeva in odrinila šop snežnobelih slačk Slugovi, ki jih je spravljala zase, da si bo blazinjake premenila. Zdaj se je pa že vse razživelo, da je le eden beznil.

»Kam za božjo voljo pa?« sta dvignili mati Tomažela in Cuntovka — tej je kar zapiskalo skozi edina dva zoba — obe hkrati.

»Vraguca, nas bojo pa za pečjo postrelili.«

»Pa naj, hudiči, hudiči,« je cepalo iz kota v kot, malo za res, malo za šalo. Delo se je zagnalo v hitrejši tok, veliki kup še ne slečene turščice je kar vidno kopnel, gospodinja se je že veselila, da bo zdaj zdaj pogledal izpod češarkov jerbas in v jerbasu — o, tega še ne sme izdati! dekleta, Bečkajeve, še najbolj pa Slugove tri, so se pa v mislih že oklenile svojih fantov in se zavrtle. Kako, da muzikantarja še ni, je to in ono resno poskrbelo.

»Dajte no kakšno povedati,« je silila Slugova. »Stari zmeraj več vejo kot mladi.«

To se je Cuntovki dobro zdelo. Kar pri jari kači in steklem polžu je začela in dekleta so se hahljale, čeprav so tisto že bog ve kolikokrat slišale. Cuntovka zna zmeraj bolje povedati in še kaj svojega pridodati, da se ji morajo režati. Potlej je povedala tisto o vdovcu, ki se je pri divji ženi ženil, pa ga je ta opetnajstila za hišo in grunt, ali ono o strahovih — da, na strahove so bili pa vsi tako pozorni, da je imel že vsak iz svojih doživljajev pripravljeno, da bo mogel pripovedovati. Pa Cuntovka v tej stvari ni znala končati. Kljub temu jo je vse napeto poslušalo. Vse je s pridržano sapo podoživljalo njene čenče, vse. Samo Žan je bil daleč od strahov. Žan je bil pri Geli in nihče ni niti slutil, koliko sreče je prišlo nocoj v njegovo srce. O, tak je vendar Gela spet v njegovi bližini, tak vendar je spet...

To in ono sta si povedala. Žan bi bil najrajši zdajle z njo sam, da bi ji na glas povedal, da je med njima vse popravljeno, vse pozabljeno. Kar Joškovec naj še pride, da se bosta potlej zavrtela, ta Žan

in Gela, ki sta bila tako daleč do zdaj. Da, Joškovec naj že pride in vse bo zabrisano, Geli moja... Saj oficirja Dragutina nocoj ne bo. Pa tudi če pride, Geli, ti si moja vendar...!

Gela se je zazrla v njegove oči. Kakor daljna pesem so se ji zazdele. In ta pesem je nekoč tako ubrano zvenela. Da, tako lepo ubrano. Zdaj pa ne več. Zanj ubira strune nekdo drugi. Vse lepše ko Žan, ta bori kmetič. Nekdo drugi, ki poje o velikem mestu, o razsvetljenih sobanah, o parketih in pisanih preprogah, o kinu, gledališču... Dragutin, kje hodiš nocoj... Da, o vsem tem poje Dragutin, njegove temne oči, tiste temne oči, ki jih ljubim. Pa tega ne vedo oče, mati, Janez...

Dvoje mladih src je sanjalo o soncu, ki ga bo privabil dan. Bog ve kateri! Jutrišnji še ne, ko brije zunaj burja. Burja, u...

Zdaj so se dekleta domislila, da bi kaj zapeli. Pa so takoj vzdignile: »Tam v gmajnici, v en' goščav'ci...« in za to še ono o patru Boštjanu, ki je Mariji rože zalival. Fantini so pritisnili z nizkimi basovi, da je šlo do kosti. Žan, ta še najbolj.

»Medilo!« je zavpila Bečkajeva kar sred glasne pesmi in kazala s češarkom na jerbas, ki se je pokazal izpod majhnega kupa. Vse oči so se zazrle tja in zdaj so se roke zasukale v zadnjem zagonu, da bodo čimprej odkopali zaklad.

V tem so se odprla vežna vrata in vstopil je Joškovec s harmoniko.

»Viš ga, samo na povečerek ti pride, ta je dobra,« so ga dekleta zbadala, v resnici pa mislila: Sam Bog te je dal, noge nas srbijo, da smo komaj strpele!

»Pa smo jo, hvala Bogu!« je zvezal oče zadnja dva češarka in ju položil k ostalim na kup. Mati je pa z narejeno radovednostjo odkrila jerbas, ki je bil poln rdečih in živorumenih sladkih jabolk. Roke so segle po sadu. Zdaj je mati prinesla še novo pečenega kruha, oče je pa stopil v klet in postavil na mizo pred pomagaače putrih mošta, za fantine pa liter tepkovca, rekši z dobrovoljnim nasmehom na obrazu: »Dobro delo, dobro plačilo.«

»Tako je,« je zvrnil šilce Slugov Dorč, ne da bi skremžil obraz. Ga je bil že vajen ko vrag greha.

»Tak dajmo na malo zaliti, boste samo skorje žlevile!« je oče nagnil putrih, natočil in ponudil ženskam. To jim je šlo v slast. Cuntovka je hitela, da bi katera drugih kaj več ne spravila ko ona, zavoljo tistih dveh škrbin, se je jezila zmeraj, kadar je bilo treba kaj prigrizniti.

»Majka,« se je smejal godec, ki tudi ni stal praznih rok, ko je vse križem tako cmokalo. »Hitite, bom precej nategnil,« je kazal na harmoniko. Cuntovka ga je zavrnila, da je zardel: »Meniš, da ne znam več? Sem jih več preplesala, ko pa ti preigral.«

»U-u-u,« je udarjal glas zunaj nekje.

»Burja,« je dejal oče, ko se je nagnil skozi okno in pogledal v temo. »Kar na lepem se je spustila. Še kakšno slano nam prinese, čisto je videti, da se je ujasnilo.« Pa njegovih besed ni vzel skoraj nihče v mar.

Joškovec je raztegnil harmoniko, Janez je odrinil mize, stoličke in klopi, jih pometal v slačevje in se prvi zavrtel z Bečkajevo, ki ga je že komaj čakala.

Cuntovka je zacepetala z nogami, Tomaž še sam ni vedel, kdaj ga je ženska zgrabila in zaplesala z njim po veži, da je vse spravilo v glasan krohot.

»Pojdiva, Geli,« je Žan ves iz sebe baral in že držal Gelo za roke. Tako neizmerno srečnega se je počutil, da je pritisnil dekletu na svoje široke prsi, pa udaril s peto ob podnice, da se je streslo še okno, in ni se mogel zmagati, da bi ne zavriskal. Takoj je vse sodilo: Markovčev Žan je prišel na svoj račun. In vsem je bilo to prav. Oče, ki je ujel mladi par, bi skoraj na glas dejal: »Viš, Gela, pa se braniš takega fanta, neumnica!« Žan se je pa vrtel ko pijan. Zvoki harmonike so ga privzdignili, potem pa zazibali v omamni sen, da ni slišal več drugega kakor samo zdaj pa zdaj tih vzdih, ki ga je iztisnila Gela iz sebe: »Tak daj no, trudna sem!« Eh, trudna, si je prepodil misel, danes ne smeš biti trudna, kaj bo pa na svatbi; ej, na svatbi, Geli, jutri bom povedal očetu, se bomo zmenili za doto...

Ravno končali so prvo, ko so se vrata odprla in vstopil je oficir Dragutin. Prvi hip se ga je vse ustrašilo, ko je prišel tako nepričakovano. Saj so bili prepričani — še domači, razen Gele — da je šel že zdavnaj počivat v zgornjo sobo. Janez je še nekajkrat posvaril, češ naj bojo bolj tiho, da ga ne bojo motili. No, zdaj —

»Veseli? Plešete?« je delal nad vse prijazen obraz in si ogledoval družbo.

»Pa da,« mu je Gela znala dvoriti. Vsi so videli, da je samo njo prav za prav ogovoril.

»Ajmo, svirajte još, da plešemo!« V tem je že odložil suknjo s paletami, kapo in sabljo na mizo. Joškovec je zaigral, dekleta so vprašujoče čakala na fante, ko pa nihče ni hotel prvi, se je Slugov obrnil do Cuntovke in ji pomignil bolj za šalo ko za res. Pa ženska je vzela za res. Za njima sta se zavrtela oficir Dragutin in Gela.

Vse se je spogledalo. Joškovec je pa igral, igral ko za stavo. Janeza je grizlo, da je šla ravno Gela z onim plesat. In še prva. Hudiča, kaj bodo govorili...!

Žanu je bilo, kot da je padla predenj nevidna skala, ki mu ne da, da bi se sploh mogel kam razgledati. Vraga, kaj je vendar to?...

»Hvala lijepo, Gelice!« je slišal Žan in začutil, da se mu je zmeglilo pred očmi.

»Hudič, pes...!« mu je sikalo globoko iz udarjene duše in se ustavljalo v grlu. Zakrilil je z dolgimi rokami in planil v noč.

»Žan, kam pa...?« je nekdo klical za njim, pa Žan ni slišal drugega kot samo: »Hvala — Gelice!« In potem še enakomerni glas harmonike, ki je plaval ves utrgan v gluho noč. Med spokojnimi hišami in nizkimi bajtami ter po sadovnjakih in vrteh se je pojala burja. Za vogali je vsa srdita pritisnila: u-u-u!... Na nebu so pa številne zvezde tako mirno migotale.

Mimo Markovčevega sadovnjaka je rinila sključena moška postava. Skoraj bi je ne zapazil v temi. Kakor duh je bila, kakor duh, ki se je lovil v jezni burji.

Žan se je skrušil na pograd. Noge so mu bile težke, svinčene, roke mrtve, v glavi mu je razbijalo, v prsih razsajalo. Oči so boljčale v temo.

»Hvala — Gelice!« je iz teme sikalo.

»Pes gizdalinski...!« je zatulilo globoko v fantovi duši. Po nizkem hlevnem oknu je švrknilo. Burja, ki se je zaganjala izza skednja, je zganila veje stare jablane, da so udarile po počeni šipi. Globoko v vasi nekje je zalajal pes. Njegov otožni glas pa je odnesla burja v gluho daljo.

Ravno leto za tem je bilo. Visoko nad vasjo se je prepeljevalo prijazno jesensko sonce. Pa pri Tomažetovih ga niso skoraj nič občutili. Vsaj stari ne. Sam je ždel v kuhinji ob oknu in drobne oči so mu utrujeno boljčale v tiho drevje tam v sadovnjaku, ki je porumenevalo v svetlem popoldnevu. Na hčerino svatbo ga niso spravili. Samo Janez in stara sta se odpeljala v mesto. Kar sami naj se navrtijo! mu je kanilo v razboljeno dušo, da bi se zjokal kakor otrok, ki so mu pobrali vse igrače in ga povrh še zapodili.

Stari Markovec pa ni tako tožil. Kje neki danes! Ko je pa vsa Markovčevina odeta v pravi praznični sijaj! Mize so bogato obložene s cvrtjem, sladko jedačo in dobro pijačo, Joškovec raztegne harmoniko, ženin in nevesta — Markovčev Žan in Bečkajeva Metka — se zavrtita, da se vse trese. In potem Žan udari z nogo ob tla in zavriska iz globin svojega razigranega srca, da gre do kosti vsem, ki pirujejo novemu življenju na zdravje, srečo in blagor dolgih, dolgih dni.

Stari Markovec je sedel ob peči. Noga ga ni več nosila. A na to ni mislil. Mislil je na sina. In ob tej misli je zalivalo razrvana lica veselje, kakor očak iz svetih bukev je bil tisti hip videti. Tako je govorilo srce: »Hvaljen, Bog, za ta dan. Nisi mi pripravil gruntarice za sina, kakor sem prosil, a dal si mi deklino pridnih rok, pridnih...«

Zunaj pa tisti dan ni razsajala burja. Sonce se je pomikalo v večerno stran tiho, tiho. Kakor pesem, ki jo je ubral pevec, iz samih svetih nebes poslan.

(Dalje.)